

Inzet van proactieve zorgplanning in de praktijk

Onderwerpen: proactieve zorgplanning, advance care planning, ACP, palliatieve zorg, transmurale samenwerking

Datum geplaatst: dinsdag 14 december 2021

Deadline: **dinsdag 8 februari 2022, 14.00 uur**

Inhoud

1	Doel subsidieoproep.....	1
2	Randvoorwaarden	1
2.1	Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?	1
2.2	Staatssteun.....	2
2.3	Samenwerking en bijdrage van derden	2
2.4	Welk bedrag kunt u aanvragen?.....	3
2.5	Voorwaarden die in het proces van subsidieverstrekking van toepassing zijn	3
3	Beoordelingscriteria.....	4
3.1	Relevantiecriteria	4
3.2	Kwaliteitscriteria.....	4
4	Procedure & Tijdpad.....	5
4.1	Beoordelingsprocedure	5
4.2	Tijdpad	6
	Meer informatie	6
5	Indienen.....	6
5.1	Indiening (via MijnZonMw).....	6
5.2	Tips	6
5.3	Inhoudelijke vragen	6
5.4	Technische vragen	7
5.5	Downloads en links.....	7
5.6	Overige bijlagen subsidieoproep	7
	Bijlage 1 – Staatssteun – Daadwerkelijke samenwerking.....	8
	Bijlage 2 – Overzicht huidige bekostiging proactieve zorgplanning	10

1 Doel subsidieoproep

Het programma Palliantie II heeft als doel de kwaliteit van leven voor mensen die ongeneeslijk ziek zijn en hun naasten te behouden of te verbeteren. Het programma bouwt voort op de opgedane kennis en ervaring uit het 1e programma *Palliantie. Meer dan zorg* en legt het accent op het bundelen van kennis en het (door)ontwikkelen en opschalen van de resultaten. 1 van de thema's dat centraal staat in Palliantie II is proactieve zorgplanning, oftewel advance care planning (ACP).

Proactieve zorgplanning stelt mensen in staat om met hun zorgverleners doelen, wensen en behoeften te bespreken voor toekomstige behandelingen, zorg en ondersteuning aan het levenseinde. Uitgangspunt voor deze oproep is het [Kwaliteitskader palliatieve zorg Nederland \(2017\)](#). Hierin wordt de term proactieve zorgplanning gebruikt en beschreven als 'het proces van vooruit denken, plannen en organiseren van zorg. Met gezamenlijke besluitvorming als leidraad, is dit een continu en dynamisch proces van gesprekken over huidige en toekomstige levensdoelen en keuzes, en welke zorg daar nu en in de toekomst bij passen.'

De [themapagina over proactieve zorgplanning](#) op de site Palliaweb van PZNL (de coöperatie Palliatieve Zorg Nederland) biedt overzicht van wat er al ontwikkeld is aan producten met betrekking tot proactieve zorgplanning. Ook staat daar de [Leidraad voor het proces en uniform vastleggen van proactieve zorgplanning \(advance care planning, ACP\)](#).

Een belangrijk onderdeel van proactieve zorgplanning is het kunnen vastleggen, up-to-date houden en uitwisselen van de gegevens. IKNL ontwikkelt momenteel, op verzoek van ZonMw, een informatiestandaard om het pdf-format van de ACP-leidraad verder te digitaliseren en wil die standaard vervolgens door middel van pilots gaan testen. Deze ontwikkeling is een aanzet tot het vastleggen en delen van informatie in een individueel zorgplan voor patiënt, naasten en zorgverleners. Het staat projecten die in deze subsidieronde gehonoreerd worden vrij om, waar mogelijk, te zijner tijd bij de pilots aan te sluiten.

Het doel van deze subsidieoproep is de inzet van proactieve zorgplanning te stimuleren, om zo de zorg en ondersteuning voor mensen die ongeneeslijk ziek zijn en hun naasten optimaal aan te laten sluiten bij hun wensen en behoeften. Het is de bedoeling dat parallel hieraan onderzoek uitgevoerd wordt met minimaal een voor- en een nameting. Dit onderzoek dient inzicht te geven in de te verwachten effecten op de zorg en ondersteuning aan mensen die ongeneeslijk ziek zijn en hun naasten en in de implementatie.

Voor deze subsidieoproep komen projectideeën in aanmerking waarin een bestaand transmuraal samenwerkingsverband gaat samenwerken tussen de eerste- en tweede- of derdelijns zorg en ondersteuning op het gebied van proactieve zorgplanning. De beroepsgroepen, een vertegenwoordiging van patiënten, een zorgverzekeraar en een onderzoeksorganisatie maken ten minste deel uit van zo'n transmuraal samenwerkingsverband. Het doel daarvan is de inbedding van proactieve zorgplanning in transmurale werkafspraken tussen de verschillende stakeholders. Na afloop van de projectsubsidie zetten de deelnemende organisaties van het initiatief de activiteiten op eigen kracht voort.

2 Randvoorwaarden

Een projectidee komt uitsluitend voor subsidie in aanmerking indien aan de volgende randvoorwaarden is voldaan:

- De proactieve zorgplanning is gericht op zorg en ondersteuning voor mensen die ongeneeslijk ziek zijn en hun naasten.
- De activiteiten zijn gericht op een transmurale samenwerking tussen 1e- en 2e- of 3elijns zorg en ondersteuning. Het gaat hier om 'verticale' transmurale samenwerking.
- De activiteiten bouwen voort op bestaande kennis en instrumenten over proactieve zorgplanning. Ontwikkeling van geheel nieuwe interventies behoort niet tot de mogelijkheden van deze subsidieoproep.
- Voor de activiteiten heeft de subsidieaanvrager niet al elders subsidie ontvangen.
- Kinderpalliatieve zorg wordt uitgesloten voor deze subsidieoproep. Hiervoor volgt een aparte subsidieoproep.

2.1 Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?

De volgende partij(en) kan/kunnen aanspraak maken op (een gedeelte van de) subsidie:

- 1 of meerdere Nederlandse onderzoeksorganisaties in de zin van het EU-staatssteunrecht¹
- 1 of meerdere zorgorganisaties, beroepsgroepen, vertegenwoordiging van patiënten en/of zorgverzekeraars

Een partij afkomstig uit een bestaand transmuraal samenwerkingsverband kan een projectidee indienen. Deze partij is tevens hoofdaanvrager. Voor deze subsidieoproep geldt dat samenwerking een vereiste is. De beroepsgroep(en), een vertegenwoordiging van patiënten, een zorgverzekeraar en een onderzoeksorganisatie maken ten minste deel uit van het samenwerkingsverband.

2.2 Staatssteun

ZonMw verstrekt geen subsidie als dit leidt of kan leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun². Voor deze subsidieoproep geldt dat de activiteiten in samenwerking worden uitgevoerd: samenwerking tussen ten minste 1 onderzoeksorganisatie en 1 of meerdere niet-onderzoeksorganisaties is verplicht.

Wanneer samenwerkingsprojecten gezamenlijk door ondernemingen en onderzoeksorganisaties worden uitgevoerd, bestaat het risico dat de financiering als staatssteun wordt beschouwd. Volgens paragraaf 2.2.2 [Kaderregeling O&O&I](#) wordt geen staatssteun aan de deelnemende ondernemingen verleend indien sprake is van 'daadwerkelijke samenwerking' doordat aan de aldaar opgesomde voorwaarden wordt voldaan. Alleen aanvragen die aan die voorwaarden voldoen, kunnen gehonoreerd worden. Zie voor de voorwaarden en toelichting [Bijlage 1](#) die een integraal onderdeel uitmaakt van de voorwaarden van de oproep.

Om te voldoen aan de criteria van 'fundamenteel onderzoek of industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling' volgens de [Kaderregeling O&O&I](#), dient in de aanvraag onderbouwd te worden hoe de (hoofd)activiteit voldoet aan de volgende aspecten:

- De in aanmerking komende activiteiten moeten blijk geven van onderzoek dat voortbouwt op bestaande kennis.
- De in aanmerking komende activiteiten moeten blijk geven van een vooraf in kaart gebrachte systematische aanpak in het opdoen van nieuwe kennis.
- De in aanmerking komende activiteiten moeten de nieuw opgedane kennis omzetten in nieuwe producten of diensten die een verbetering zijn van de huidige producten of diensten, waarin nieuw wordt beschouwd als niet eerder bedacht, uitgevoerd en gevalideerd. Denk hierbij aan producten of diensten waarmee de geleerde lessen van het project breder beschikbaar gemaakt worden. Bijvoorbeeld een handreiking of blauwdruk die door andere regio's gebruikt kan worden.
- Alleen door het verrichten van onderzoek kunnen de nieuwe producten of diensten worden ontwikkeld om te voorkomen dat er producten of diensten worden gerealiseerd puur op basis van eerder gedaan onderzoek.

2.3 Samenwerking en bijdrage van derden

ZonMw stimuleert samenwerking tussen en deelname van partijen. Daarbij geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als afspraken leiden of kunnen leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun of als daardoor niet aan de [algemene subsidiebepalingen](#) van ZonMw of voorwaarden van de subsidieoproep kan worden voldaan.

Zoals reeds aangegeven geldt voor deze oproep dat samenwerking een vereiste is. Samenwerking en sponsoring moeten definitief geregeld zijn bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag.

Bij de uitgewerkte aanvraag en de gespecificeerde begroting moet dan duidelijk naar voren komen:

- Met welke partijen samengewerkt wordt. Beschrijf per partij op welke manier deze actief bijdraagt aan het project; dit zijn in elk geval partijen die op de begroting voorkomen als een partij die aanspraak wenst te maken op een deel van de subsidie. Ook partijen die voor eigen rekening en risico actief bijdragen maken onderdeel uit van de samenwerking.
- Met welke partij(en) een sponsorovereenkomst zal worden aangegaan en wat de in-natura of geldelijke bijdrage is.

---

¹ [Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie, \(2014/C 198/01\)](#), artikel 15 onder ee).

² Artikel 107 VWEU

- Welke partijen worden ingehuurd of indien dit nog niet bekend is, voor welke activiteiten wordt voorzien dat dit door derden zal worden uitgevoerd en de daarvoor te maken kosten (inclusief btw). Zie voor meer informatie en de voorwaarden voor inhuur/opdracht de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Letter of Commitment

Omdat ZonMw zeker wil weten dat samenwerkende partijen/sponsors van een project zich juridisch hebben verplicht tot de toegezegde bijdrage, is een Letter of Commitment per samenwerkende partij/sponsor bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag verplicht. Gebruik hiervoor het voorbeeld op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Samenwerkings- en sponsorovereenkomst

Op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#) vindt u meer informatie over de verschillende soorten vormen van samenwerken en bijdragen (sponsoring/opdracht) met voorbeeldovereenkomsten als hulpmiddel bij het opstellen van de betreffende overeenkomst en de voorwaarden waaraan de overeenkomst moet voldoen in de daarbij horende uitleg. De op deze webpagina en in de uitleg genoemde voorwaarden maken integraal onderdeel uit van deze subsidieoproep. Indien ZonMw concept consortium- en/of sponsorovereenkomst(en) opvraagt, verleent zij de subsidie op voorwaarde dat de overeenkomst(en) door haar geaccepteerd wordt/worden.

Om aan de voorwaarden van daadwerkelijke samenwerking te kunnen voldoen, kunnen de projectactiviteiten alleen dan starten nadat de samenwerkingsovereenkomst geaccepteerd is door ZonMw en ondertekend is door alle betrokken samenwerkingspartijen.

2.4 Welk bedrag kunt u aanvragen?

In deze subsidieronde kunt u maximaal € 500.000,- aanvragen voor een looptijd van maximaal 36 maanden. Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt 6 miljoen euro. Cofinanciering van minimaal 15% is verplicht om verdere implementatie en borging te bevorderen. De cofinanciering komt tot uitdrukking in de begroting en mag bestaan uit menskracht of financiële middelen. Bijvoorbeeld: wanneer u het maximale bedrag van € 500.000,- (inclusief btw) bij ons aanvraagt, voert u minimaal € 55.000,- extra op als cofinanciering, waardoor het totaal begrote bedrag minimaal € 555.000,- is.

Indien u volgens de volledig gouden Open Access route publiceert, mag u kosten voor Open Access publicaties opnemen in de projectbegroting. Dit kan tot een maximumbedrag van € 5.000,-. In de begroting neemt u 'Open Access' als aparte budgetregel op. Zie voor meer informatie over Open Access hoofdstuk 3.1 en de ZonMw-webpagina [Open Access](#).

2.5 Voorwaarden die in het proces van subsidieverstrekking van toepassing zijn

Naast de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) zijn de volgende voorwaarden van toepassing:

- **Open Access**
Alle publicaties die voortkomen uit (wetenschappelijk onderzoek) dat geheel of gedeeltelijk door ons is gefinancierd, moeten Open Access beschikbaar gesteld worden (conform ZonMw Open Access beleid). We accepteren verschillende Open Access routes. Naast artikelen, moedigen we ook aan om andere type (wetenschappelijke) publicaties Open Access beschikbaar te stellen (zoals *monographs*, boeken, *conference proceedings* en *grey literature*), maar ook onderzoeksdata en kennisproducten van praktijkgericht onderzoek (zoals modellen, protocollen, prototypen, digitale tools en demonstraties).
Voor meer informatie over het ZonMw Open Access beleid, de volledige voorwaarden en mogelijkheden, verwijzen we u naar [onze pagina Open Access](#).
- **Maatschappelijk Verantwoord Licentiëren**
Wij streven naar brede toegankelijkheid van resultaten die voortvloeien uit de door ons gesubsidieerde projecten. Indien projectresultaten kunnen leiden tot licentie of overdracht aan derde partijen moet u in (licentie)overeenkomst(en) rekening houden met de door de overheid vastgestelde [tien principes voor Maatschappelijk Verantwoord Licentiëren](#) (MVL).
- **Accountantsverklaring**
Door ons toegekende projecten boven de € 125.000,- moeten bij de eindafrekening van een project een goedkeurende verklaring van de eigen accountant aanleveren. Universiteiten en universitair medische centra (umc's) moeten jaarlijks een accountantsverklaring aanleveren.

3 Beoordelingscriteria

De programmacommissie beoordeelt de relevantie, kwaliteit en begroting van alle subsidieaanvragen. Hieronder staan relevantie- en kwaliteitscriteria die van toepassing zijn.

3.1 Relevantiecriteria

De programmacommissie beoordeelt de projectideeën op zowel programma-specifieke relevantiecriteria als de algemene relevantie- en kwaliteitscriteria van ZonMw. Bij deze subsidieoproep gaat het om de volgende programma-specifieke relevantiecriteria:

- **Onderbouwing noodzaak**
De basis van het projectidee is een onderbouwing van de noodzaak van proactieve zorgplanning voor het betreffende samenwerkingsverband. In deze onderbouwing staat een beschrijving van de huidige situatie met betrekking tot proactieve zorgplanning en een beschrijving van de gewenste situatie die het samenwerkingsverband wil bereiken.
- **Meerwaarde**
De activiteiten sluiten aan op bestaande kennis en instrumenten over proactieve zorgplanning (zie [themapagina proactieve zorgplanning Palliaweb](#)). Er wordt waar mogelijk aangesloten bij bestaande en lopende initiatieven.
- **Samenwerking relevante stakeholders**
Een voorwaarde voor financiering is dat het voorstel een breed draagvlak heeft. In het samenwerkingsverband nemen alle relevante stakeholders deel. De samenwerking van de betrokken partijen is helder beschreven, inclusief samenwerkingsafspraken, onder andere over taken, rollen en verantwoordelijkheden van iedere partij. Deze samenwerking toont aan dat de implementatie van de resultaten ook na afloop van het project is gewaarborgd.
- **Kennisdeling en bruikbare kennisproducten**
De activiteiten leveren (tussentijdse) opbrengsten en uitkomsten van het project op die vertaald zijn in een 'vastbaar' product, zoals een implementatiehandreiking. Met deze producten kunnen anderen de resultaten van het project breder benutten, bijvoorbeeld nieuwe projecten in de eigen regio of in andere regio's in het land.
- **Inbedding in de Nederlandse gehanteerde financierings- en bekostigingssystematiek**
Er is in een vroeg stadium aandacht voor de inbedding van proactieve zorgplanning in de bekostiging binnen de Zorgverzekeringswet en de Wet langdurige zorg (Wlz). Dit is van belang voor de borging van proactieve zorgplanning na afronding van het project. In deze subsidieoproep is een bijlage ter informatie toegevoegd met een overzicht van de huidige bekostiging van proactieve zorgplanning, opgesteld door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZA).
- **Projectgroep**
Beschrijf hoe de samenstelling van de projectgroep bijdraagt aan de kwaliteit van uw project. Uit de samenstelling van de projectgroep blijkt dat de benodigde expertise, ervaring en infrastructuur aanwezig is voor het welslagen van het onderzoek en het maken van een implementatieplan voor toepassing van proactieve zorgplanning in de praktijk. In de projectgroep is een duidelijke kartrekker/coördinator aanwezig. Ook is implementatie-expertise duidelijk aanwezig in de projectgroep.
- **Verhouding opbrengsten en kosten**
Maak duidelijk dat de projectkosten (het budget) in verhouding staan met wat het project verwacht op te leveren met betrekking tot de opbrengsten voor de mensen die ongeneeslijk ziek zijn en hun naasten.

Meer informatie over onze algemene relevantiecriteria vindt u op [de ZonMw-webpagina Relevantiecriteria](#).

3.2 Kwaliteitscriteria

In deze subsidieoproep zijn de volgende kwaliteitscriteria van toepassing:

- **Doelstelling**
De doelstelling is helder omschreven.
- **Plan van aanpak**
Het plan van aanpak is concreet beschreven. Onderdeel hiervan is ook een beschrijving van de bevorderende en belemmerende factoren met de bijbehorende implementatiestrategieën.
- **Uitkomstmaten**
U meet zowel implementatie-uitkomstmaten als uitkomstmaten op het gebied van het effect van

zorg en ondersteuning. Implementatie-uitkomsten zeggen iets over de daadwerkelijke toepassing van proactieve zorgplanning (zie bijvoorbeeld [Proctor en collega's, 2011](#)).

- **Kosten-batenanalyse**
Tijdens de uitvoering van het project maakt u inzichtelijk hoe de kosten en baten uitvallen door het toepassen van proactieve zorgplanning in de praktijk. Let hierbij ook op de kosten van de implementatie zelf.
- **Haalbaarheid**
Er is een duidelijke en realistische tijdsplanning. Het is aannemelijk dat u de doelstelling binnen de gestelde looptijd bereikt met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen.

Meer informatie over onze algemene kwaliteitscriteria vindt u in de [procedurebrochure](#).

4 Procedure & Tijdpad

4.1 Beoordelingsprocedure

Deze subsidieronde kent 2 fases: een projectideefase en een uitgewerkte subsidieaanvraagfase. Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de infographic '[in 10 stappen subsidie aanvragen](#)' en naar de [procedurebrochure aanvragers](#).

In deze subsidieronde gaat het indienen van een projectidee vooraf aan het indienen van een subsidieaanvraag. Een projectidee geeft een beknopte beschrijving van uw project, zodat de programmacommissie de relevantie en – globaal – de kwaliteit ervan kan beoordelen.

Projectideeën

Bij de beoordeling van de projectideeën ligt het accent op de relevantiecriteria. Hieronder valt ook de relevantie voor het programma, oftewel: past de aanvraag binnen de doelstelling en randvoorwaarden van de subsidieronde en het programma? Daarnaast toetst de programmacommissie Palliantie de projectideeën in dit stadium globaal op kwaliteit. Op basis van de beoordeling van de projectideeën door de programmacommissie Palliantie vindt een selectie plaats van relevante projectideeën. Deze projectgroepen nodigen we uit om een volledige subsidieaanvraag uit te werken en in te dienen.

Gezien de benodigde tijdsinvestering voor het samenwerken met verschillende partijen en het schrijven van de uitgewerkte subsidieaanvraag, komen de door de commissie geselecteerde relevante projectideeën na indiening van hun uitgewerkte subsidieaanvraag (indien deze ontvankelijk is verklaard) in aanmerking voor een vergoeding van maximaal € 10.000,-. Dit is inclusief eventueel verschuldigde btw en dient als tegemoetkoming in de gemaakte kosten, als compensatie voor tijd voor het maken van samenwerkingsafspraken en het opstellen en uitwerken van documenten met relevante partijen.

Uitgewerkte subsidieaanvragen

Externe referenten, inclusief een patiëntenpanel van Patiëntenfederatie Nederland, beoordelen de uitgewerkte subsidieaanvragen ('*hoor*'), waarna de subsidieaanvrager de gelegenheid krijgt hierop schriftelijk te reageren ('*wederhoor*'). De prioritering van de subsidieaanvragen ten aanzien van kwaliteit en relevantie gebeurt door de programmacommissie Palliantie op basis van de uitgewerkte subsidieaanvraag, de referentrapporten en het wederhoor.

De onderlinge weging van relevantie en kwaliteit gebeurt aan de hand van de volgende prioriteringsmatrix:

Kwaliteit	Zeer goed	Goed	Voldoende	Matig	Onvoldoende
Relevantie					
Zeer relevant	1	2	3	afwijzen	afwijzen
Relevant	4	5	6	afwijzen	afwijzen
Laag relevant	afwijzen	afwijzen	afwijzen	afwijzen	afwijzen

Wel dient een subsidieaanvraag minimaal relevant én minimaal voldoende te zijn om in aanmerking te kunnen komen voor honorering. Bij een gelijke relevantie- en kwaliteitsbeoordeling van 2 of meer

honoreerbare subsidieaanvragen en ontoereikend budget om alle subsidieaanvragen te honoreren, weegt de variatie in aandoeningen en spreiding in de regio's mee.

4.2 Tijdpad

Deadline indienen projectidee	Dinsdag 8 februari 2022, 14.00 uur
Ontvangst advies commissie	Mei 2022
Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	Maandag 20 juni 2022, 14.00 uur
Ontvangst commentaar referenten	Donderdag 22 september 2022
Deadline indienen wederhoor	Donderdag 6 oktober 2022
Besluit	December 2022
Uiterlijke startdatum	Uiterlijk 6 maanden na datum besluit

Meer informatie

Bekijk de [programmapagina](#) op de ZonMw-website; deze wordt regelmatig bijgewerkt.

5 Indienen

Aandachtspunten tijdens schrijven subsidieaanvraag

Houd bij het schrijven van de subsidieaanvraag rekening met de volgende punten:

- Schrijf uw projectidee en uitgewerkte subsidieaanvraag in het Nederlands.
- Op de ZonMw-webpagina [Voorwaarden en financiën](#) leest u aan welke voorwaarden uw subsidieaanvraag moet voldoen.
- Bij het projectidee hoeft u geen gespecificeerde begroting toe te voegen. Dit is wel verplicht bij de uitgewerkte subsidieaanvraag. Het totale bedrag mag niet meer dan 15% afwijken dan het aangevraagde bedrag van het projectidee.
- Reserveer een deel van uw projectbudget voor communicatie en implementatie. Neem dit op in de begroting bij de uitgewerkte subsidieaanvraag.
- Bij het projectidee hoeft u geen verklaring akkoord in te dienen. Dit is wel verplicht bij het indienen van een uitgewerkte subsidieaanvraag.

Het in te vullen aanvraagformulier vindt u in [MijnZonMw](#). Hieronder ziet u een overzicht van welke bijlagen u bij het projectidee en bij de uitgewerkte subsidieaanvraag moet indienen:

Projectidee	Uitgewerkte subsidieaanvraag
Bijlage overzicht betrokken partijen in pdf	Gespecificeerde begroting volgens ZonMw-format
	Letter of commitment van betrokken partijen
	Samenwerkingsovereenkomst

5.1 Indiening (via MijnZonMw)

Subsidieaanvragers kunnen subsidieaanvragen uitsluitend en conform de richtlijnen indienen via het online indiensysteem van ZonMw ([MijnZonMw](#)). Sluitingsdatum voor het indienen van een projectidee is dinsdag 8 februari 2022, om 14.00 uur.

5.2 Tips

- We zijn overgestapt naar een ander online indiensysteem. Als u nog niet eerder met MijnZonMw heeft gewerkt, dient u zich eerst te registreren als 'Nieuwe gebruiker'.
- Zie voor meer informatie de [Handleiding MijnZonMw](#).

Wij raden u aan om, voordat u uw subsidieaanvraag digitaal indient, een Wordversie van uw subsidieaanvraag te printen (via MijnZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw subsidieaanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar MijnZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in MijnZonMw zelf corrigeren.

5.3 Inhoudelijke vragen

Neem voor inhoudelijke vragen contact op met Viviënne Lahaut of Jenny Hoogendoorn – de Vries via de clusterondersteuning van het programma Palliantie II, via 070 349 54 63 of palliatievezorg@zonmw.nl.

5.4 Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw contact op met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 76, servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

5.5 Downloads en links

- [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#)
- [Procedurebrochure voor aanvragers](#)
- [Voorwaarden en financiën](#)
- [Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#)
- [FAIR data en datamanagement](#)
- [Open Access](#)
- [Tien principes MVL](#)
- [Impact versterken](#)
- [Bijlage Overzicht betrokken partijen](#)
- [Programma Palliantie II](#)

5.6 Overige bijlagen subsidieoproep

- [Bijlage 1 – Staatssteun – Daadwerkelijke samenwerking](#)
- [Bijlage 2 – Overzicht huidige bekostiging proactieve zorgplanning](#)

Bijlage 1 – Staatssteun – Daadwerkelijke samenwerking

Daadwerkelijke samenwerking moet tot uiting komen in een vastgelegde inhoudelijke betrokkenheid bij de samenwerking. Deelnemers dienen daadwerkelijk deel te nemen aan de samenwerking door invloed te hebben op het ontwerp en de uitvoer van de samenwerking, de financiële risico's te delen, op afstand van elkaar te staan (onafhankelijkheid) en actief bij te dragen aan het management van de samenwerking. Contractonderzoek en het verrichten van onderzoeksdiensten – en uitbesteding – kwalificeren naar hun aard niet als daadwerkelijke samenwerking.

Daadwerkelijke samenwerkingsvereisten [paragraaf 2.2.2 Kaderregeling O&O&I](#):

1. Het betreft een samenwerking tussen
  - a. ten minste twee onafhankelijke partijen;
  - b. waarvan ten minste één partij die voldoet aan de definitie van onderzoeksorganisatie³ en één partij die kwalificeert als onderneming, die
  - c. op basis van een in het projectvoorstel beschreven taakverdeling (project governance) een gemeenschappelijke doelstelling nastreven en
  - d. samen de omvang van het samenwerkingsproject bepalen en bijdragen aan de tenuitvoerlegging ervan en
  - e. de daaraan verbonden financiële, technologische, wetenschappelijke en andere risico's delen en
  - f. duidelijke omschrijving van de activiteiten per projectpartij in werkpakketten en een bijbehorende duidelijke begroting, waarin duidelijk wordt welk deel van de subsidie op welk deel van de activiteiten en werkpakketten betrekking heeft, en
  - g. de projectresultaten delen, en
  - h. waarbij de activiteiten vallen binnen de primaire activiteiten van een onderzoeksorganisatie, zijnde:
    - i. opleiding
    - ii. onafhankelijk onderzoek of ontwikkeling.
2. Een of meer partijen kunnen de volledige kosten van het project dragen (mede middels verkrijging van subsidie) en zodoende de andere partijen bevrijden van de aan het project verbonden financiële risico's.
3. De beoogde activiteiten vallen binnen de categorieën fundamenteel, industrieel onderzoek en/of experimentele ontwikkeling.⁴
4. De hierboven genoemde onderdelen moeten voor aanvang van het project zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst die aan bovenstaande voorwaarden voldoet.
5. Hiervan uitgesloten zijn definitieve overeenkomsten over de marktwaarde van de ontstane intellectuele-eigendomsrechten en de waarde van bijdragen aan het project.
6. Contractonderzoek en het verrichten van onderzoeksdiensten worden niet geacht vormen van samenwerking te zijn.

Voorwaarden Subsidieaanvraag

In uw subsidieaanvraag dienen de volgende aspecten duidelijk omschreven te worden. Daarbij dient duidelijk aangegeven te worden welke partijen deelnemen in de daadwerkelijke samenwerking en welke partijen in dit verband voor haar activiteiten subsidie aanvragen.

Omschrijf per samenwerkende partij:

- of dit een onderzoeksorganisatie of onderneming (niet-onderzoeksorganisatie) betreft
- welke rollen en taken de partij heeft binnen de samenwerking
- welke activiteiten door partij zullen worden uitgevoerd
- welk deel van de subsidie beoogd is voor welke partij (begroting)

EN

- op welke manier de (hoofd)activiteit voldoet aan de criteria van fundamenteel of industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling.
- in een verklaring dat partijen financieel en juridisch onafhankelijk van elkaar zijn

³ Par. 1.3 onder ee) [Kaderregeling O&O&I](#)

⁴ Par. 1.3 onder j), m) en q) [Kaderregeling O&O&I](#)

Voorwaarden Samenwerkingsovereenkomst

Om aan de voorwaarden van daadwerkelijke samenwerking te kunnen voldoen, kunnen de projectactiviteiten **alleen dan** starten nadat de samenwerkingsovereenkomst geaccepteerd is door ZonMw en ondertekend is door alle betrokken samenwerkingspartijen. Op de ZonMw-website kunt u meer informatie vinden over de voorwaarden en een voorbeeld overeenkomst vinden. U wordt dringend geadviseerd gebruik te maken van het voorbeeld, dit is opgesteld in lijn met de vereisten voor daadwerkelijke samenwerking. <https://www.zonmw.nl/nl/over-zonmw/cofinanciering/subsidies-en-samenwerkingbijdragen-van-derden/>

In de samenwerkingsovereenkomst dient onder andere een bepaling inzake intellectuele eigendomsrechten opgenomen te worden. Deze bepaling regelt dat:

- de resultaten van de samenwerking die geen intellectuele eigendomsrechten opleveren breed verspreid worden;
- de uit het samenwerkingsproject ontstane intellectuele-eigendomsrechten aan de verschillende samenwerkende partijen worden toegekend op een wijze die een passende afspiegeling is van de werkzaamheden. Het uitgangspunt daarbij is 'uitvinder is eigenaar';
- de onderzoeksorganisatie(s) een vergoeding ontvangt bij overdracht of licensering van haar (gedeelde-) intellectuele-eigendomsrechten aan de onderneming(en) die gelijkwaardig is aan de marktprijs. Bepaling van een marktconforme prijs kan niet op voorhand worden vastgesteld en dient op arm's length-voorwaarden plaats te vinden.

U dient tijdig een definitieve maar nog niet ondertekende versie van de samenwerkingsovereenkomst aan te leveren die voldoet aan genoemde voorwaarden

Uitvoering Project

Het gehele project dient te worden uitgevoerd met inachtneming van de vereisten voor daadwerkelijke samenwerking. Als niet of niet langer (deels) aan die vereisten wordt voldaan, bestaat het risico op verstrekking van onrechtmatige staatssteun aan betrokken ondernemingen en zal (dat deel van) de subsidie niet verstrekt of /ingetrokken kunnen worden.

Bijlage 2 – Overzicht huidige bekostiging proactieve zorgplanning

Hieronder treft u een overzicht van de huidige bekostiging proactieve zorgplanning opgesteld door de NZa.

Huisarts: samen beslissen / proactieve zorgplanning (ACP)

Samen beslissen met de patiënt is een belangrijk onderdeel van de zorg die huisartsen verlenen. De tijd voor samen beslissen maakt dan ook onderdeel uit van de tarieven voor reguliere huisartsenzorg in segment 1 (inschrijftarief en consulten). Er zijn geen aparte prestaties voor samen beslissen.

Zorgaanbieder en zorgverzekeraar kunnen aanvullende afspraken over samen beslissen maken binnen segment 3. Segment 3 biedt vrijheid om tot maatwerk prestaties en tarieven te komen.

Een huisarts kan voor palliatief terminale zorg de prestatie 'intensieve zorg' declareren. Dit is een consult waarvoor een hoger tarief geldt dan voor het reguliere consult. De NZa stelt voor de prestatie 'intensieve zorg' maximumtarieven vast. Voorwaarde om deze prestatie te kunnen declareren is dat de patiënt thuis verblijft of in een eerstelijnsverblijfinstelling (elv-instelling).

Eerstelijnsverblijf: samen beslissen / proactieve zorgplanning (ACP)

De huidige prestatiebeschrijvingen voor het eerstelijnsverblijf (elv) zijn algemeen. De zorg aan de patiënt kan ingevuld worden naar eigen inzicht. Is er behoefte aan samen beslissen, bijvoorbeeld voor patiënten die palliatieve zorg ontvangen, dan kan dat binnen de huidige prestaties. Een aanbieder van elv-zorg krijgt voor elv-patiënten een dagtarief van waaruit dit gesprek bekostigd kan worden.

Als een patiënt met de huisarts of een andere arts wil bespreken welke zorg mogelijk en nodig is in de nabije toekomst dan kan dat. De externe arts kan zijn inzet dan vergoed krijgen als een deelprestatie via de prestatie Onderlinge dienstverlening. De huisarts kan zijn visite voor de patiënt die verblijft in het elv, in rekening brengen via de prestaties huisartsenzorg elv.

Een huisarts kan voor palliatief terminale zorg aan patiënten in het elv de prestatie 'intensieve zorg' declareren. Dit is een consult waarvoor een hoger tarief geldt dan voor het reguliere consult. De NZa stelt voor de prestatie 'intensieve zorg' maximumtarieven vast. Voorwaarde om deze prestatie te kunnen declareren is dat de patiënt thuis verblijft of in een elv-instelling.

Wijkverpleging: samen beslissen / proactieve zorgplanning (ACP)

In de wijkverpleging is veel ruimte voor samen beslissen en proactieve zorgplanning. Voorafgaand aan het leveren van de zorg, stelt de wijkverpleegkundige de verpleegkundige indicatie voor de inhoud en hoeveelheid zorg. Het moment van de indicatiestelling is een geschikt moment om met de patiënt zijn wensen voor de zorg te bespreken. Ook als de zorg geregeld is, is het belangrijk om geregeld met de patiënt te bespreken aan welke zorg hij behoefte heeft. De tijd voor deze gesprekken maakt onderdeel uit van de verpleegkundige zorg en zit in de tarieven verwerkt.

Medisch specialistische zorg: samen beslissen / proactieve zorgplanning (ACP)

Het gesprek over de verschillende behandelopties voor patiënten is onderdeel van de reguliere diagnose-behandelcombinaties (dbc's).

Voor een uitgebreid gesprek over behandelopties kan zorgactiviteit (ZA) '190066' uitgebreid consult ten behoeve van zorgvuldige afweging behandelopties, samen met de patiënt en/of zijn/haar vertegenwoordiger' worden geregistreerd. Deze is niet alleen bedoeld voor de medisch specialist maar ook voor de verpleegkundig specialist en andere poortfunctionarissen. Met deze registratiecode kan de extra tijd inzichtelijk gemaakt worden tijdens een consult voor samen beslissen. Deze registratiecode staat ook op de nota aan de patiënt. ZA '190066' wordt geregistreerd naast een (herhaal)polibezoek, screen-to-screenconsult of verpleegdag. ZA '190066' kan geregistreerd worden als het 'samen beslissen'-consult minimaal tweemaal de tijd in beslag neemt die voor een (herhaal)consult gebruikelijk is. ZA '190066' is een registratieve zorgactiviteit en heeft geen functie in de afleiding naar een dbc-zorgproduct. Het levert wel transparantie op zodat er vervolgens goede afspraken gemaakt kunnen worden met de zorgverzekeraar.

Het gesprek over de niet-curatieve behandelopties valt ook onder samen beslissen bij de medisch specialist, wanneer het levenseinde van de patiënt in zicht komt. Dit kan soms jaren voor het overlijden al aan de orde zijn. Dit gesprek is onderdeel van de reguliere dbc's en kan inzichtelijk gemaakt worden met de zorgactiviteit zoals genoemd hiervoor.

Langdurige zorg: samen beslissen / proactieve zorgplanning (ACP)

Samen beslissen en proactieve zorgplanning binnen de langdurige zorg is een belangrijk onderdeel van de zorgverlening. Het past onder andere bij de persoonsgerichte zorg zoals omschreven in het kwaliteitskader verpleeghuiszorg. Tijd die een verpleegkundige, specialist ouderengeneeskunde (SOG) of Arts voor Verstandelijk Gehandicapten (AVG) in de langdurige zorg besteedt aan samen beslissen is verrekend in de zzp, mpt en vpt tarieven. Kiest een cliënt voor een persoonsgebonden budget (pgb), dan is de cliënt zelf aan zet en kiest deze voor de zorg waar de cliënt behoefte aan heeft.

Indien er behoefte is aan andere mogelijkheden voor het bekostigen van proactieve zorgplanning, dan is er bij veel zorgsectoren ruimte in de bekostiging voor het maken van maatwerkafspraken. Ook zijn er mogelijkheden voor het starten van een experiment via de beleidsregel innovatie voor kleinschalige experimenten. De mogelijkheden voor innovatie en preventie in de bekostiging staan uitgebreid beschreven in de volgende wegwijzers innovatie en preventie:

- [Wegwijzer innovatie en preventie in de eerstelijnszorg](#)
- [Wegwijzer innovatie en preventie in de medisch specialistische zorg](#)
- [Wegwijzer innovatie en preventie in de langdurige zorg](#)

Voor vragen over mogelijkheden in de bekostiging kunt u contact opnemen met Dorien Mol, projectleider palliatieve zorg, via dmol@nza.nl